

**בְּרַבִּי תוֹרוֹת נִתְחַכְמוּ נְעִימִים
נִתְעַטְרוּ נִכְתָּרוֹ כְּתָרִים מְסִימִים
נִתְאַשְׁרוּ בְּמִי־יִתֵּן לָהֶם לְטוֹב כָּל־הַיָּמִים
יִשְׂרָאֵל נוֹשֵׁעַ בְּיַי תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים:**

17-20 חס'ג° 17 תורה ה° 18 נתעטרו: נתחכמו הוס'פ° | כתרים: כתרו ח* בו הוס'נ° | המסרימים ה°פ' צ'רש°
סיומים נ° 19 יתן: והיה הוס'פ° והיה לבבם זה הוס'פ° | להם: לבבם ר | לטוב להם (להן צ')
ז'חנ'פ'פ' צ'ר 20 כל הימים ישראל צ'

17 ברובי תורות המליצה היא ע"ש הוש' ח יב, ור"ל בתורה שבכתב ושבע"פ. נעימים כינוי לישראל בשעת מתן תורה. 18 נתעטרו וכו' לפי בבלי שבת פח ע"א שמלאכי השרת קשרו שני כתרים לכל אחד ואחד מישראל כשהקדימו נעשה לנשמע. מסוימים מלת 'מילוי' וכוונתו ל'מיוחדים', שאין כמותם בעולם. 19 נתאשרו נתחזקו, נשתבחו. במי יתן וכו' ע"ש דב' ה כו דברי הקב"ה על ישראל לאחר מתן תורה 'מי יתן והיה לבבם...למען ייטב להם ולבניהם לעולם'. 20 ישראל נושע וכו' ישע' מה יז.

סימן: א"ב אליעזר ברבי נתן יגדל ויאמץ בתורה אמן ואמן חזק ואמץ סלה.
בתים בני ששה טורים, 5-6 מלים בטור, הטור האחרון פסוק מן המקרא. א 8454

**אֲשֶׁרִיךְ יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹךָ עִם סִגְלָתוֹ
בְּשִׁתִּי קִדְשׁוֹת קִדְשֶׁךָ לְשִׁמוֹ בְּקִדְשָׁתוֹ
גּוֹרְלֶךָ תוֹמֶךָ וְחֶלְקוֹ אֶתָּה וְחֶבְל נַחֲלָתוֹ
דּוֹדֶיךָ אֶהֱבֶה וְהַקְדִּימֶךָ לְכָל־יְסוּדֵי אֲגָדָתוֹ**

כ"י: ג°ה'חפ'צ'רש'תת'; בז'כ'ךמ'נש' ||

אחרי'אל אלהים י"ה ז'פ'צ'ת אחרי'יחיד אביר'ג'חנרש'ש'ת' אחרי'יחיד אלהים' בכ'ך לא בין מעריכים מ' 1 כמוכהך |
עם חס'ב'ש'ת' 2 קדשך: אל הוס'בז'ךמ'נש' | בשמו ז* | מקדשתו ר 3 גורליך ה° | תומך: תומיך ה°כ'ךנ
ותומך ש' תמיד ב' | חלקו ז'חנ'צ' וחלקך ת' | אתה חס'כ' | חבל בכ'מ' 4 דודיך: דודך ז'ש' מה הוס'ז* |
אֶהֱבֶה מ'צ' אהבך ז* | הקדימך ר והקדימך ג° | יסוד ז* יסודי ר'

1 אשריך ישראל וכו' רב' לג כט. עם סגולתו ע"ש דב' זו ועוד. 2 בשתי קדושות קידשך לפי ויק"ר כו ח, עמ' תקסד: 'כל יום ויום העליונים מכתירין לפני הקב"ה ג' קדושות... מה הקב"ה עושה נותן בראשו אחת, ושתיים בראשו של ישראל'. בקדושתו על ידי קדושתו, המשולשת. 3 גורלך תומך וחלקו אתה ע"ש תה' טז ה' מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי. וחבל נחלתו ע"ש דב' לב ט. 4 דודיך אהבתך אותו. והקדימך וכו' לפי דרשת תנ' נשא יא 'שבעה דברים נבראו עד שלא נברא העולם, אלו הן... ישראל... מנין, שנאמר (תה' עד ב) 'זכור ערותך קנית קדם' (ועיין ב"ר א ד, עמ' 6 ובמראי המקום בספרי דברים לו, עמ' 70). יסודי אגודתו כינוי לכריאת העולם ע"ש עמ' טו 'הבונה בשמים מעלותיו, ואגודתו על ארץ יסדה'. בויק"ר לו ד: 'שמים וארץ לא נבראו אלא בזכות ישראל דכתיב בראשית ברא אלהים ואין ראשית אלא ישראל שנאמר קדש ישראל לה' ראשית תבואתה' (נוסח

5 הַפֶּתוּחַ מֵעִיד וּבִהָא פֶּתוּחַ שְׁטוֹת קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לִי רֵאשִׁית תְּבוּאָתָה:

וְאֶרֶץ פְּרוּשָׁה בְּעֶשֶׂר קִדְשוֹת מִקִּדְשָׁה
זָכָה לָעַם מִכָּל-אֵם מִפְּרָשִׁים בְּקִדְשָׁה
חֲבִיבִים בָּנִים נִחְלִי דֵת מוֹרְשָׁה
10 טָנָא בְּפוּרִים מִשְׁבַּח הָאָרֶץ בְּזִרְיוֹת לְהַפְרִישָׁה
יָפָה מְצוּה בְּשַׁעֲתָהּ בְּעֵתָהּ לְהַחֲיִישָׁה
בְּיוֹם הַבְּפוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה:

כְּבוֹד הַלְבָנוֹן בֵּית כֹּפֶר אֶשְׁכֵּל
לְהַעֲלוֹת וּלְהַבִּיא מִרֵּאשִׁית פְּרִי כָל
15 מְצוֹת בְּפוּרִים רוּאָה תֵּאֲנָה רִמּוֹן וְאֶשְׁכֵּל
נִבְכָּר מִבָּשָׂל מִסְמָנוּ לְהַבִּיא לְאַמְרָל

עמוד התורה

5 ובהא: ובה' כ'תת' ובה' צ' ובה' ז' פ' ר' וכו' ב' וכן ח | כתוב חס' ה' | בשטו ה' 6 תבואתו כ'מ'ת' מפורשה בכ'מ'צ' | בעשר: בשתי ש' | קדושות: קדושת קדושה ח' 8 זכיר | לאום פ' ואום ה' | מפורשים ז' 9 חביבין בה' כ'רש' 10 טנאי ח' | משבח: נשבת ב' | ארצות ח' | בוריות חס' בכ'מ'צ'ש'ת' | הפרישה ח' 11 מצות ש' | בשעתה חס' ש' | ובעתה ז' 12 וכיום פ' צ'ת' 13 בית: מה ג' | האשכול כ'ת' ואשכול ח' 14 לעלות בה' ז' חפ' צ'ת' | להביא ג'מ' 15 בכורת | תאנה חס'ת' | ורמון חמ'ר'ת' 16 מבשל: ומבשל ז'ש' | הלכנה נ חס' ש' | משמנו ה'ת' | להביא: להביא ג'ת' ומביאו צ' חס' ש' | לאמר כל ש'

קצת שונה במהדורת מרגליות עמ' תתמו, עיין שם בפירוש) והוא הפסוק ולהלן. 5 הכתוב מעיד כאן עובר לדרשה אחרת על 'ראשית תבואתו': 'תבואתה בה'א כתיב, שהן אוכלין פירות בעוה"ז והקין קיימת לעוה"ב לפי 'מדרש חסרות ויתדות' (הנוסח לפי 'פליטת סופרים' לא' ברלינר, נוסח אחר בבתי מדרשות ח"ב עמ' שד), ונראה שאין הפייטן מקשר בין שתי הדרשות לפסוק בירמיה, אך נראה שבדרשה השנייה רומז לעניין הביכורים ולהלן שהן 'פירות בעוה"ז'. שיטתו 'שיטה' היא השורה שבה המלה כתובה בספר ור"ל כך כתוב בספר ירמיה. 6 קדש ישראל וכו' ירמיה ב ג. 7 פרושה קדושה, לפי דרשת ספרא בראש פרשת קדושים (פז ע"ג) 'קדושים תהיו, פרושים תהיו, כלומר ארץ ישראל קדושה. בעשר קדושות וכו' לפי כלים א ו' עשר קדושות הן, ארץ ישראל מקדשת מכל הארץ, וכו'. 8 זיכה את הקדושות. 9 חביבים בנינו וכו' לפי אבות ג יד 'חביבין ישראל שנקראו בנינו למקום... שניתן להם כלי... כי לקח טוב נתתי לכם'. מורשה כינוי לתורה לפי דב' לג ד. 10 טנא לפי דב' כו ב. משבח הארץ משבעת המינים (משנה בכורים א ג). בוריות כנראה רומז למשנה ג א, שמפריש ביכורים בעוד הפרי אינו תלוש. 11 יפה מצוה בשעתה לפי הביטוי התלמודי (כגון בבלי פס' סח ע"ב) 'חביבה מצוה בשעתה' במשמעות חביבה המצוה בשעה הראשונה שאפשר לקיימה. בעתה להחיש מליצה ע"ש 'בעתה אחישנה' ישע' ס כב. 12 ביום הבכורים וכו' במ' כז כו (במקרא 'וביום'). 13 כבוד הלבנון מליצה ע"ש ישע' לה ב (ועוד) במשמעות 'הלבנון המכובד' ור"ל בית המקדש לפי דרשת ספרי דברים כח, עמ' 45 'מגין שאין לבנון אלא מקדש... ולמה נקרא שמו לבנון...'. בית כפר אשכול 'כפר האשכול' (שיה"ש א יד) הוא כינוי לקב"ה לפי בבלי שבת פח ע"ב מי שהכל שלו מכפר לי על עון... ור"ל 'בית ה'". 15 מצות בכורים משנה בכורים א. 16 נבכר מבשל נראה

סֹדֶר בְּכוּרֵי לְהִדְרֵן וּלְעֵטֶרֶן מְכַל
רֵאשִׁית כָּל-בְּכוּרֵי כָל וְכָל-תְּרוּמַת כָּל:
אוצר החכמה

עִירוּ שֶׁל-מַעֲמָד מִתְּפַנְסוֹת כָּל-הָעִירוֹת
פֶּן-יֵאָהִילוּ לָנִים בְּרָחוֹב כָּל-הַשִּׁירוֹת 20
צֹהַר עָלָה מִמָּנָה אוֹמֵר קוֹמוּ וְנַעֲלָה צִיּוֹן בְּשִׁירוֹת
קְרוֹבִים מְבִיאִים תְּאֵנִים וְעֲנָבִים בַּהֲדָרוֹת
רְחוֹקִים מְבִיאִים צְמוֹקִים וְגִרוּגָרוֹת
טְבוֹת מֵאֵד כְּתֵאנֵי הַבְּכָרוֹת:
אוצר החכמה

25 שׁוֹר הַלֵּךְ לִפְנֵיהֶם קֶרְנָיו מִצְפוֹת זֶהְבִּי
תֵּג זֵית בְּרָאשׁוֹ וְחִלְלֵל מִכָּה לְהַצְבִּיא
אֲזִי בְּהִגִּיעֶם קְרוֹב לְקִרְיַת לְבִיא
לְעֵטֶר בְּכוּרֵיהֶם שְׁלוּחִים רָצִים כְּצִבִּי
יְפִי מִצּוֹתָן בְּשִׁבְעָה כָּלִים לְהָבִיא
30 רֵאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ בֵּית יִי אֱלֹהֶיךָ תָּבִיא:

17 סדר ג'מ'ג' | ביכורי ג' בכורין מ' | להדרין מ' להדרין ז' | ולעטרו ז' | לעטרין ולהדרין חרת | מכל חס' ז'
18 כל(א): כל הוס' ז' חס' צ' | וכל חס' ה'ת' | וכל תרומת כל חס' בז' כ'מ'ג' | תרומת: ביכורי צ' | תרומת כל חס'
ג'ש'ש' | 19 עירנ' | מתכנשות ג'ש' מתכנס ז' | עירות ת' | 20 יאהיל כ' יאהלול ת' ילילו ז' | לנים: לינים רש'
להניס ז' לנוס ג'מ' | הסירות ג' | 21 צחר ג' | עולה ג' עלי צ' | אומר: ואומר פ' קורא ח חס' צ' | קומו חס'
ז' כ'ךש'ת' | נעלה בז' כ'ךש' | ציון חס' ז' | 22 בהידרות פ' | 23 מביאין ת' | צימוקין פ' | 24 הטובות טובות
ח | מאד חס' מ' | 25 מהלך ש' | וקרניו חת' קרנות כ' | מצופים ג'ז' | 26 בראשו תג זית מ' | זית: זיר צ'ת' |
חזילל כ' | מכה חס' ש' | להביא ש' | 27 חס' ש' | אז ג' | בהגיע ג' | קרוב: בקרוב ה'חכ'ש'ת' חס' ש'
28 ביכורים צ'ש'ת' | לפנייהם רצים ה'פ' לפנייהם שלוחים רצים מ' | רצים: לפנייהם הוס' ברש' | כצביא רמ'צ'
29 יפי בז'ח | מצותו בנש' מצוה בשעתה צ' | בשבעת מ'ת' | כלים חס' ב' | 30 לבית ג' | יי חס' ג'

שיש לפרש נבכר כדי להבשל, כי, לפי המשנה שם, הסימון נעשה לפני התלישה. לאמרכל לפי משנה שק' ה ב הוא אחד הממונים
במקדש, ור"ל הכהן. 17 סדר בכוריו וכו' לפי משנה בכורים ג וט. 18 ראשית (במקרא יוראשית) כל וכו' יחד' מד ל.
19 עירו של מעמד וכו' לפי משנה שם, ב. 20 פן יאהילו לפי תוס' בכורים ב ת. 21 צהר אור (לפי בר' ו טז), כלומר בקר,
והוא משנה שם, ב. 22 מכאן עד שורה 35 הוא על פי משנה בכורים ג ג. 24 טובות מאד וכו' יום' כד ב. 25 זהבי זהב,
ושינה לצורך החרוז. 26 תג כתר, עטרה. להצביא להקהיל, כדי שילכו יחד. 27 לקרית לביא כינוי לירושלים ע"ש ישע' כט א
'אריאל קרית חנה דוד' וארי הוא לביא. 29 בשבעה כלים לפי תוס' בכורים ב ח 'מצוה (והוא יפי מצותך) להביאם בשבעה כלים

עָטְרוּ בַּכּוֹרִיָּהֶם יוֹצְאִים לְקִרְאָתָם הַשָּׁדָה
 זָרְזוּ לְפִי כְבוֹד הַנִּכְנָסִים לָצֵאת וּלְעֵדָה
 רָצִים לִשְׁאֹל בְּשָׁלוֹמָם סִגְנִים וְאַמְנִים וּלְהַחֲדָה
 בְּאַכֶם לְשָׁלוֹם לְהַרְגִילָם לַעֲתִיד לְדָדָה
 35 רְגִילִים הָיוּת לָבֵא וּלְהִבִּיא וּלְחַג מוֹעֲדֵי
 וְחַג הַקָּצִיר בַּכּוֹרִי מַעֲשֵׂיךָ אֲשֶׁר תִּזְרַע בַּשָּׂדָה:

בְּהִגְיָעָם לְהַר הַבֵּית אֶף הַמֶּלֶךְ סָלוּ מֵרִים
 יָחַד בְּבוֹאֶם לַעֲזָרָה דְּבָרוּ הַלּוֹיִם בְּשִׁירִים
 נְאֻמִּים אֲרוֹמָמְךָ יי כִּי דְלִיתָנִי וְגוֹמְרִים
 40 תּוֹרִים וְגוֹזְלוֹת שְׂבָצָד הַסָּלִים עֲלוֹת לְהַדְרִים
 נוֹתְנִים מֵה־שְּׂבִידָם לַכֹּהֲנִים וְכָל־הַפְּרָשָׁה קוֹרִין
 וְהִנֵּיף הַכֹּהֵן אֶתָם עַל לֶחֶם הַבַּכּוֹרִים:

31 ביכורים ז' | יוצאין פ"צ'ש'ת' | לקראתן ש' | לשדה חצ'ת בשדה ג"ה'רש'ת' 32 זרזו: להקדים הוסי'ת' |
 לפי: לפני ג' | הנכנסין ה"ז'חפ"ג'ש'ש' | ולהחזרה ה' ולעדרה ש" 33 לשאל: לדרוש ז' חס'ח | בשלומים מ' |
 סגנים: נוגנים ת' | ואמנים: ואומנים כ' ואהרונים ג' ומזמרים ת' | להחזרה ה"ג'ז'נש"ת' ולחזרה ג' 34 בואכם
 לשלום חס'ת' | בבאכם פ"צ' | להרגילין פ"צ'ש' 35 רגילין פ" | לבא חס'ת' | ולהביא: להביא ת חס'ש' | ולחג:
 ולחג ז' בקרית הוסי'ת' | מועדה ח 36 חג ה"ז'כ'מ'נפ'צ'ש' 37 המלך חס'ש' | לרים ה" 38 בעזרה
 מ' | דברו: רוננים בכ'מ'צ' חס'ת' | הלויים: רוננים הוסי'ת' 39 ארוממך: אודך בכ' | דליתני: באומרים הוסי'ז' |
 גומרים ד'מ' 40 תורין בכ'ת' | וגוזלין ש' | הסל צ' | עולות: עולין ג' לעולים ח חס'מ' | להדרין
 בג'מ'נש'ש'ת' 41 שבידן ש' | כל כ' | קורים ה"ז'חפ"ת' 42 אותם הכהן ג' | הכהן חס'ש'

ואם הביאן בכלי אחר יצא'. 30 ראשית בכורי וכו' ע"ש שמ' כג יט (וכן לד כו). 32 ולעדרה 'הערה' משמעו להרחיק (עיין
 מלון ב"י) ור"ל מלה נרדפת ל'יצאת'. 33 ולהחזרה לשון 'חזרה', כלומר לשמח את הנכנסים. 34 להרגילם לעתיד הלשון
 היא לפי משנה ר"ה א ו-ב ה ולא מצאתי שטעם זה הובא בשביל המשנה בבכורים. לדדה ללכת, לעלות לרגל, לפי תה' מב ה 'אודם
 עד בית אלהים'. 35 מועדי מפני החזרה. 36 וחג הקציר וכו' שמ' כג טז. 37 מכאן עד סוף שורה 39 לפי משנה בבכורים,
 שם ד. 40 תורים וכו' משנה ה, שם. להדרים מקום הנחת הגוזלים, לפי ירו' למשנה הנ"ל, סה ע"ד: 'מגישן על קרן דרומית
 מערבית ומניחה בדרומה של קרן'. 41 וכל הפרשה קורין משנה ו, שם. 42 והניף אותם וכו' המליצה היא ע"ש ויק' כג כ,

יִדְעַ מִקְרִין וְאִינוּ יוֹדַע מְלַחֲסִיפָה
 גָּבֹול קְרִיאָה מַעֲצָרַת וְעַד זְמַן אֲסִיפָה
 45 וְדָבָר שְׂמִיחָה מֵאֵז וְהִלָּאָה לֹא חֲשׂוּפָה
 לֹא קוֹרִין וּמִבִּיאִין עַד חֲנֻכָּה לְעִדְפָה
 וּמֵאֵז אֵין מִבִּיאִין קֶדֶם יוֹם הַנֶּפֶח
 מִמּוֹשְׁבוֹתֵיכֶם תָּבִיאוּ לָחֶם תְּנוּפָה:

וְמָה-יָפּוּ פַעַמִּין בְּנַעֲלִים תִּאֲמִי צְבִיָּה
 50 יִשְׁרִי בְּעִלּוֹתָם שְׂמִיחָתִי בְּאוֹמְרִים גִּלְךָ בֵּית יָה
 אוֹמְרִים עֲמֻדוֹת הָיוּ רִגְלֵינוּ בְּשַׁעְרֵי בְנוּיָה
 מְזֻמְרִים בְּהַר הַבַּיִת הַלְלוּ-אֵל בְּקִדְשׁוֹ בְּהַנְרִיָּה
 צִהְלִים וְרוֹנְנִים בְּבָאָם לְעִזְרָה בְּהוֹדְיָה
 כָּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יָה הַלְלוּיָהּ:

43-48 אחרי ש' 60 | מקרא ז' * | אינו בג'ה'כ'פ'רש'ת' שאינו צ' 44 קריאתה נ' | עד צ' 45 דבר: דרך
 ג' | ולא רנפ' | חסופה בה'ז'כ'נפ'ש'ש'ת' 46 ומביאין: ומביאים ח'פ'צ'ש'ש' ולא מביאין מ' ומכאן ג' |
 עד: גר פ' חס' ש' | להעריפה ז' 47 מאז ז'ש' | מביאין: מביאים בה'ז'חנ'ת' חס' ש' | קדם: עד ת
 49 מה ה'ז'ת' | פעמי (גם ת') נעלים בג'ז'כ'מ'צ'ש'ת' 50 באומרים: לי הוסי' פ'ר' | גלך: נעלה ז' * | בית גלך ב
 51 אומרים חס' רנ'ת | רגלינו חס' ש' 52 מזמרים: מזכירין צ' אומרים ח' | בהר הבית חס'ת' | הר ש' | הללויה ש' |
 בהנריה: בהנריה צ' בענייה ח בענייה ז' 53 ורוננים חס' בכ' | בבאם: כבאם ש' חס' כ' | בעזרה ר'מ'נש' | בהומיה
 ש' 54 הללויה חס' ש' 55 במשעני כ'

אך כאן מתכוון להנפת הביכורים ולא להנפת הקרבן. 43 יודע מקרין וכו' כלומר בין ידע (לקרא) ובין אינו ידע מקרין אותם
 כדי לא לבייש את שאינו יודע ('איכסף' הוא התבייש בארמית), לפי משנה ז, שם. 44 עד שורה 47 הוא על פי משנה בכורים פרק
 א, משניות ג, ו, י. גבול קריאה מבחינת הזמן. אסיפה סוכות, ע"ש שם' כג טז ועוד. 45 דבר שמחה וכו' לפי ספרי דברים רצו,
 עמ' 317: "יכול שאתה קורא כל זמן שאתה מביא? תלמוד לומר "ואמרת...רשמחת" (דב' כו ג, יא) אין קריאה אלא בשעת שמחה,
 כשחמצא לומר מעצרת ועד החג מביא וקורא, מהחג ועד חנוכה מביא ואינו קורא. חשופה גלריה, רגילה. 46 לעדפה להוסיף,
 כלומר גם בזמן זה מותר עוד להביא (אך אין קורין). 47 ומאז לאחר חנוכה. יום הנפת שברעות, כלהלן בפסוק.
 48 ממרשבותיכם וכו' ויק' כג יז. 49 ומה יפּו פעמין בנעלים ע"ש שיה"ש ז ב שנדרש בשיה"ש, שם, 'אינו מדבר אלא פעמי
 רגלים'. תאמי צביה ע"ש שיה"ש ז ר, אך רומז לדרשה על 'בנעלים' בשיה"ש ז ב הנ"ל: 'כשני נעלים' וכוונתו לשתי עגלות הרגלים,
 פסח ושברעות מצד אחד וסוכות עם שמיני עצרת מצד שני. 50 עד שורה 54 לפי יר' בכורים ג ב, סה ע"ג 'בדרך היו אומרים
 "שמחתו באומרים לי בית ה' גלך" (תה' קכב א), בירושלים היו אומרים "עומדות היו רגליו בשערך ירושלים" (שם, פסוק ב), בהר
 הבית היו אומרים "הללויה הללו אל בקדשו" (תה' קנ א) וכו' בעזרה היו אומרים "כל הנשמה תהלל יה הללויה" (שם, פסוק ו).
 52 בהנריה ע"ש זיה אלי ואנוה' (שם' טו ב), כלומר כדי לנאות את הקב"ה. 53 צוהלים ורוננים צירוף פעלים מקראי כגון

55 בְּהִיּוֹת כָּל־אֵלֶּה תִּקְפוּ מִשְׁעָנִי

תְּשׁוּרָתִי וּמִנְחָתִי הִלַּכְתָּ וּמִכַּפֶּרֶת לִפְנֵי

וְעַתָּה אֵין זָבַח וְאָסַפּוּ דִּירוּנִי

וְחִקְנוּ מֵעַל־גְּבוּלְךָ וְאֵין לְהִתְשִׁירָךְ בְּקֶרְבָּנִי

הַשִּׁיבֵנוּ אֵלֶיךָ וְנַעֲבֹדְךָ כַּמָּאֲמַר חֲזִיוֹנִי

60 כַּאֲשֶׁר יָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּנְחָה בְּכָל־יְהוָה טָהוֹר בֵּית יי:

אֲרִיאֵל בְּהִיּוֹתוֹ בְּמוֹסְדוֹ רָבְעִיו מִכַּפְּרִים

מֵעַת נִחָרַב לֹא כָּפְרוּ חוֹבוֹת וְנִדְרִים

נֶסֶךְ נִחָשַׁב מִמֶּלֶא גֵרוֹן מוֹרִים

וְנִזְקָק לַחֲכָמִים כָּאֵלּוּ בַּכּוֹרִים מֵרִים

65 מִקְרָא מֶלֶא רָאִיָּה לְדִבְרִים

וַיָּבֹא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים לָחֵם בַּכּוֹרִים:

56 תשורותיי (תשרתיי כ') ומנחותיי בכ"ך' מ'צ | הולך ז' הולכות בכ"ך' מ'צ | ומכפרת: ומתכפרת ח ומכפרות ח' ומכפרות ח'מ' ומתכפרות נ כשחזר ז' חס' בכ'ש'ת' 57 זבח: ומנחה הוסי' ח | ואספו: ואפסו ה'ז' כ'ך'פ' צ'רש'ת' חס'ג' | אהרני ש' 58 רחוקו ש' ורקקנו ב' | גבולייך ת' גבולינו נש' | מאין ג' | להתשיר ש' 59 השיבנו: יי הוסי' ת' | עליך ת' | תעבדך: ונשובה ר' | במאמר צ'ש'ת' 61 בהיות פ' | רבעיו: ורבעיו ח רבעים ז'פ' רב עון בכ'נ' 62 שנחרב ח | כיפרו בז'כ'מ'ש'ש' | חובות: נדבות ש' 63 נחשב: מנסכים ש' | ממלא: מְמָלֵא ב' גרים (לא מנוקד) הוסי' צ' | גרון: גורן ז'ש' גחן? ח | ומורים ש' מרים ג'ת' 64 נזקק ח | מרים חס'ג' 65 ומקרא ז'ח'כ'מ'צ'פ'ש'ש'ת' | מלא: כתוב הוסי' ג' כתב הוסי' ח | וראיה ר'נ' | לדברים: ברורים הוסי' ת' 66 הבכורים כ'מ'צ'ר

יצהלי ורתי ישע' יב ו. 55 תקפו היו חזקים. משעני מה שנשענתי עליו, כלומר בית המקדש המכפר, כלהלן. 56 ומנחותי וכו' המליצה היא ע"ש בר' לב כא ור"ל הבאת הבכורים ושאר קרבנות בבית המקדש כיפרו על ישראל וחזקוהו. 57 אין זבח המליצה ע"ש הוש' ג ד. ואספו נעלמו, ע"ש 'אספו נגהם' (יזאל ב י). 58 רוחקנו מעל גבולך ע"ש יואל ד ו 'הרחיקם מעל גבולם'. להתשירך לתת לך מתנה, לשון 'תשורה' (ש"א ט ז). 59 השיבנו אליך ע"ש איכה ה כא. 60 כאשר יביאו וכו' ישע' סו כ. 61 אריאל מזבח העולה לפי יחז' מג טו-טז. במוסדו כשהוא מיוסד, בור, ומקריבים עליו. רבעיו על המזבח נאמר שם שיש בו 'ארבע אמות' והקדנות ארבע' והוא 'רבע' אל ארבעת רבעיו ור"ל המזבח כשהוא בנוי כהלכה. מכפרים כלומר 'מזבח מכפר', לפי בבלי ברכות נה ע"א (ועוד). 62 ונדרים כלומר קרבנות נדבה. 63 עד שורה 66 לפי בבלי כתובות קה ע"ב '...ויבא לאיש האלהים לחם במרים...' (מ"ב ד מב) וכי אלישע אוכל בכורים הוה? אלא לומר לך כל המביא דוחן לתלמיד חכם כאילו מקריב

אָפּסוּ דּוּבְרֵי בְּגָאוֹה אִישׁ צָרְכָּנוּ שׁוֹאֵל
מָטוּ וּפְסוּ אָמוּנִים וְאֵין יָד לָאֵל
נִפְשָׁנוּ תֵּאבָה וּמִצָּפָה לְבִיאַת גּוֹאֵל
70 חֲזָקָנוּ וְאַמְצָנוּ בְּבִנְיָן אֲרִיאֵל
סְלֹול הַשְּׁלוֹם פְּרוֹס עַל-עֵמֶק הַזֶּה
הַשְּׁקִיפָה מִמַּעוֹן קִדְשָׁךְ מִן-הַשָּׁמַיִם
וּבִרְךָ אֶת-עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל:

אשר מורכב
אשר מורכב

הוא מורכב

67 אספוט' | איש: יי הוס'ת' | צרכינו נש' 68 מטו: ומטו' חס'ח | ואפסו' מ' | ידם ג' 69 ועתה נפשנו ה'פ" |
ומצפה חס'צ' 70 ואמצנו חס'ך | בבנין: לביאת בנין ג' 71 סלול ה'נרש' | שלום בכ'מ'נ' | פרוש ג' ופרוס
ש' | פרוש לעמך ח על (חס' מ') עמך פרוס בכ'מ'נ' | עמך: ישראל הוס'צ' 72 השקיפה: זה הקשיבה ת' | קדשך
חס'ר | מן השמים חס'צ' | ברך צ' | את (ב) חס' ז'כ'מ'צ'רש'ת' |

בכורים. נסוך כלומר כל קרבן. ממלא גרן מאכיל. מורים חכמים. 64 ונזקק מחקר ומתחבר. 67 דוברי בגאווה כלומר מי
שיכול להתגאות בזכויותיו, כינוי לצדיקים. איש צרכנו שואל אשר בזכויותיו יכול לבקש בשבילנו. 68 ופסו אמונים תה' יב ב
ושם מקביל לגמר חסיד. ואין יד לאל ע"ש לאל ידם' מיכה ב א ור"ל ואין איש שיש לו כח חכות לבקש בשבילנו. 69 נפשנו
תאבה צירוף ע"ש תה' קיט כ גרסה נפשי לתאבה...'. 70 אריאל לפי הקשר הברכה להלן כאן במשמעות ירושלים, ע"ש ישע'
כט ז (ולא במשמעות המזבח, כלעיל שורה 61 ועיין לעיל שורה 27). 71 סלול השלום כנראה כוונתו לומר שלום מוגבה ומעולה
(עיין ב"י ערך סלא) אך אפשר שהוא לשון 'סלה' שנתפרש בימי חז"ל כלעולם' ור"ל שלום תמידי (רוו"ה פירש לשון 'מסילה').
פרוס לפרוש. 72 השקיפה וכו' רב' כו טו.